

К. К. Карасаєв,
аспірант, Український державний університет науки і технологій
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-7341-4655>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.23.130

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПОБУДОВИ РЕГІОНАЛЬНОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА

К. Karasaiev,
Postgraduate student, Ukrainian State University of Science and Technology

CONCEPTUAL PRINCIPLES FOR CONSTRUCTION A REGIONAL BUSINESS ENVIRONMENT

Роль регіонів в національній економіці України є значною. Наразі відбувається пошук ефективних інструментів провадження регіональної політики, які сприятимуть узгодженню дій громадян, бізнесу та органів влади. Кожен регіон має унікальні властивості, власний потенціал та ресурси для розвитку, але стикається з проблемами, пов'язаними з фінансуванням, кадрами, інформаційним забезпеченням, внутрішньою організацією тощо.

Бізнес-середовище на рівні регіону представлене суб'єктами господарювання з їх взаємозв'язками та взаємовідносинами. Основними ознаками регіонального бізнес-середовища як системи є складність, взаємозалежність чинників формування бізнес-середовища, гнучкість, ентропія, турбулентність. На діяльність підприємницьких структур істотно впливають як елементи бізнес-середовища, так і зв'язки між ними. Драйвери економічного зростання потенціалу регіону не є сталими. Розуміння нагальних потреб регіону та раціональне використання наявних ресурсів має бути покладено в основу планування регіонального розвитку. Ключові детермінанти формування бізнес-середовища визначаються на засадах відповідності певним критеріям, основними з яких за сучасних умов є потенціал регіону та пріоритети розвитку.

The role of regions in the national economy of Ukraine is significant. Nowadays there is a search for effective tools for implementation of regional policy, which will contribute to coordinated actions of citizens, business and authorities. Each region has unique properties, its own potential and resources for development, but faces problems related to financing, personnel, information support, internal organization.

The business environment at the regional level is represented by business entities with their interconnections and relationships. The main features of the regional business environment as a system are complexity, interdependence of factors of business environment formation, flexibility, entropy, turbulence. The activity of entrepreneurial structures is significantly affected by both the elements of the business environment and the links between them, formed in the region where they are based.

The drivers of economic growth of the region's potential are not permanent. Understanding the urgent needs of the region and rational use of available resources should be the basis for regional development planning. The choice of the direction of territorial development is determined on the basis of compliance with certain criteria, the main of which is the region's potential. Based on these criteria, it is possible to identify those potential opportunities that can be effectively utilized for the needs of regional development. From the economic point of view, it is advisable to differentiate according to a set of criteria, since the region is a complex structural entity and at the same time an independent system, the integrity of which is formed at the elementary level. The development of the region is considered from the point of view of the system approach and strategic direction. The business environment that meets the interests of the region is formed at the meso-level, where the priorities of regional development are determined, interaction with organizations of various institutional nature, regional authorities and local self-government bodies takes place.

The creation of regional development agencies (RDAs) is an effective tool for the implementation of regional policy, contributing to the economic, social and innovative growth of the regions. RDAs fulfil the role of guides and facilitators of recovery, capable of defining regional priorities and forming partnerships for the development and implementation of projects that can unlock the potential of the regions.

Ключові слова: регіон, бізнес-середовище, стратегічне планування, потенціал, ресурси, управління регіональним розвитком.

Key words: region, business environment, strategic planning, potential, resources, regional development management.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

З моменту здобуття Україною незалежності питання стратегічного розвитку регіонів набуло особливого значення через диспропорції в економічних показниках окремих територій, демографічну ситуацію, якість життя тощо. Наразі актуальним є пошук: шляхів підвищення ефективності управління територіальними ресурсами окремих регіонів, нових механізмів участі органів місцевого самоврядування в управлінні територією, проектних та інноваційних рішень у розв'язанні соціально-економічних проблем регіону. Тобто розвиток регіону розглядається з точки зору системного підходу та стратегічного спрямування. Бізнес-середовище, що відповідає інтересам регіону формується на мезорівні, де визначаються пріоритети регіонального розвитку, відбувається взаємодія з організаціями різного інституційного характеру, органами влади регіонального управління та органами місцевого самоврядування.

Засади державної регіональної політики регламентуються законодавчо, але кожен регіон як самостійна система здатний задавати вектор свого розвитку з урахуванням наявного потенціалу та ефективної взаємодії населення, бізнесу й органів влади.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Погляди на дефініцію "регіон" в наукових колах є різноспрямованими. Відправною точкою зазвичай є географічні кордони певної території, її традиції, особливості природно-географічного та економіко-географічного положення, виробничий потенціал.

Регіон необхідно розглядати комплексно: як територію, як економічну систему, як економічний простір [1]. Питання стратегічного планування та управління регіональним розвитком аналізували Манн Р. В., Огородніков В. Ю., Денисенко М. П., Юринець З. В., Байда Б. Ф., Левченко О. М., Чуріканова О. Ю. та інші науковці. Концептуальні основи формування бізнес-середовища як абстраговано, так і відносно певного суб'єкта господарювання досліджували Третяк В. П., Чень Ю., Набока Ю. В., Лагодієнко В. В., Попкова С. О., Березовська Л. В., Понедільчук Т. В., Приходько Т. В. Передумови, принципи та інструменти реалізації регіональної політики регламентуються законодавчо [9; 13]. Пропозиції щодо подолання деяких проблем регіонів в контексті реалізації регіональної політики вносили Семигуліна І. Б., Ярошенко І. В., Дороніна М. С., Фінагіна О. В., Бітюк І. М., Буряк Є. В.

Потенціал, потреби, пріоритети у кожного регіону різні. Узгодженість можливостей бізнес-середовища та

інструментів адміністрування сприяють інтегрованому розвитку територій та дозволяють реагувати на виклики сьогодення, що пояснює актуальність обраної теми.

ФОРМУВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Мета роботи полягає у визначенні домінуючих складових, які формують концептуальні засади бізнес-середовища на регіональному рівні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Перехід до ресурсозберігаючої та соціально-інклюзивної економіки, принципи сталого та інтегрованого розвитку, які закладені в державній регіональній політиці, а також реагування на масштабні виклики, які поставили перед Україною через військову агресію РФ, потребують значної уваги до стратегічного планування та управління регіональним розвитком. Регіон традиційно розглядається з урахуванням трьох ключових характеристик: територія, економічна система, економічний простір (середовище). Уявлення про регіон як економічний простір полягає в розгляді його як середовища, яке містить в собі: по-перше, територію, на якій здійснюються економічні, виробничі, управлінські процеси; по-друге, господарський комплекс, що складається з підприємств та груп підприємств і галузей, які виробляють різноманітні товари, продукти, виконують роботи, надають послуги; по-третє, населення, яке проживає на даній території, активно бере участь в життєдіяльності даного господарського комплексу і має певні вимоги до якості життєвого простору [1, с. 34].

Регіон як економічна система являє собою структуру, елементарними складовими якої є розташовані на визначеній території суб'єкти господарювання. Їх взаємозв'язки формують концептуальні засади бізнес-середовища та домінують під час створення регіонального господарського комплексу.

Визначальними ознаками будь-якої системи виступають: елемент, зв'язок, цілісність, стійка структура. Регіон як складна економічна система функціонує на принципах самоорганізації та адаптації, а ефективність регіонального менеджменту залежить від ефективної внутрішньої структури управління, а також можливостей гнучкої адаптації до змін зовнішнього середовища, що у сукупності формують необхідні етапи стратегічного управління регіоном [2].

Серед пріоритетів для розвитку сучасних регіональних систем визначальними є процеси раціонального використання обмежених ресурсів, забезпечення конкурентного стану соціальних та економічних процесів у межах адміністративних територій, посилення значення інноваційних і культурно-духовних чинників, забезпечення повноцінного життєвого простору на засадах сталого розвитку і безпеки. Розвиток територій на принципах сталості та інтегрованого розвитку дедалі більше набуває актуальності з позиції ефективності публічного управління в умовах необхідності вирішення існуючих нагальних проблем і розширення можливостей для саморозвитку регіонів [3, с. 61].

Бізнес-середовище можна розглядати абстраговано — на рівні регіону, галузі, країни; або стосовно ок-

ремого суб'єкта господарювання, як його внутрішнє та зовнішнє оточення [4, с. 197]. При цьому, ключовими індикаторами певного бізнес-середовища будуть: фактори зв'язку (традиції, закономірності, технології); ресурси (обсяг і якість яких постійно змінюється); процеси (технологічні, економічні, соціальні, управлінські, інформаційні, інноваційні, інвестиційні тощо) та суб'єкти як окремі бізнес-одиниці.

Регіональне зовнішнє та внутрішнє середовище організацій формується під впливом взаємодії економічних суб'єктів різної інституційної природи та має складну структуру. Регіональному підприємницькому середовищу властива своя структура та компоненти, набір яких може змінюватися залежно від ситуації в регіоні [5, с. 118].

Регіональне бізнес-середовище являє собою сукупність підсистем, які функціонують в рамках своїх специфічних цілей і завдань з урахуванням обмежень та можливостей. Спираючись на [6, с. 13] складовими бізнес-середовища є: економічна, політична, соціальна, правова, інформаційна, екологічна та інституційна підсистеми, які відображають найбільш істотні властивості ділового середовища. При цьому визначальну роль у створенні умов для формування підсистем ділового середовища регіонів відіграють такі елементи, як: рівень інформатизації та цифровізації, якість і доступність освіти, критерії якості життя населення, нормативно-правове поле, в межах якого функціонують суб'єкти господарювання, культурно-ментальні особливості ставлення до навколишнього середовища тощо.

Також в якості компонентів бізнес-середовища доцільно виокремити нормативно-правову базу, політичну ситуацію, стан розвитку ринкової інфраструктури, науково-технічний рівень та власне суб'єктів підприємницької діяльності [5, с. 119].

Отже, узагальнюючи погляди сучасних дослідників, доходимо висновку, що бізнес-середовище на рівні регіону представлене суб'єктами господарювання з їх взаємозв'язками та взаємовідносинами. Основними ознаками регіонального бізнес-середовища як системи є [7, с. 85—86]:

— складність — що пояснюється значною кількістю чинників, умов і передумов його формування. За різних ситуацій та з плином часу зазначені складові можуть суттєво змінюватися та відрізнятися за рівнем варіативності та вагомоті;

— взаємозалежність чинників формування бізнес-середовища — мається на увазі, що зміна одного чинника може зумовлювати зміну інших;

— мобільність бізнес-середовища — характеризується відносною швидкістю зміни умов функціонування окремих бізнес-одиниць, яка залежить від виду їх економічної діяльності. При цьому також варто враховувати, що всі об'єкти та процеси середовища перебувають у постійній взаємодії;

— інформаційна невизначеність — залежить від кількості та якості (точність, надійність, адекватність) інформації, якою володіють суб'єкти бізнесу та органи влади;

— турбулентність бізнес-середовища — характеризується низьким рівнем прогнозованості та високим

ступенем непередбачуваності змін у оточуючому середовищі.

Вибір напряму територіального розвитку визначається на засадах відповідності певним критеріям, основним з яких є потенціал регіону. Ґрунтуючись на ключових критеріях, можна виявити ті потенційні можливості, які можна ефективно використати для потреб регіонального розвитку та вирішення нагальних потреб регіону.

Враховуючи мінливість ринку, завжди має бути забезпечена багатоваріантність управлінських рішень щодо реалізації стратегії регіонального розвитку з ресурсної, економічної, фінансової точок зору.

Якщо завдання розвитку регіону визначається єдністю цілей, засобів їх досягнення (використовуваних ресурсів) і індикаторів, які фіксують рівень досягнення мети (результативність) і які дозволяють організувати керування за допомогою зворотних зв'язків, то й вибір різних критеріїв призводить до формування якісно різних стратегій управління.

Враховуючи умови невизначеності та непередбачуваності, основою процесу стратегічних трансформацій має стати створення емерджентної стратегії, яку не розробляють заздалегідь, а формують безпосередньо під час здійснення діяльності, реагуючи тим самим на зміни у навколишньому середовищі. Така стратегія не є результатом систематичного процесу стратегічного управління та планування, а швидше з'являється як відповідь на виклики і обставини, які складно було спрогнозувати і передбачити наперед. Її формування відбувається поступово і здебільшого через спроби та помилки. Представники бізнес-середовища експериментують, аналізують отримані результати і вже на підставі цього коригують підходи до стратегічного розвитку та оперативної діяльності. Впровадження емерджентної стратегії передбачає реалізацію поступових змін, часткових новацій і вдосконалень [8, с. 14].

Драйвери економічного зростання потенціалу регіону не є сталими. Розуміння нагальних потреб та наявних ресурсів регіону має бути покладено в основу планування регіонального розвитку та управління зміними.

Ключові детермінанти регіонального розвитку закладає держава шляхом визначення стратегічно орієнтованих цілей. Національна економічна Стратегія на період до 2030 року (ухвалена 03 березня 2021 року) передбачає, що "кожен регіон України спроможний самостійно виявити, реалізувати та примножити власний потенціал для забезпечення гідного життя людей, що проживають на його території" [9].

Відповідно до Національної економічної Стратегії — стратегічними цілями за напрямом регіонального розвитку є [9]:

- "забезпечення ефективного планування регіонального розвитку;
- підвищення інституційної спроможності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та агенцій регіонального розвитку для ефективного забезпечення розвитку регіонів і територіальних громад;
- забезпечення ефективного фінансування регіонального розвитку".

Відстежуючи весь ланцюг формування політики регіонального розвитку від розробки цілей до їх оцінки, доцільно наголосити саме на важливості та першочерговості формування стратегічних цілей, релевантних сучасним реаліям, викликам та умовам розвитку країни [10, с. 129].

Узагальнюючи напрацювання науковців щодо компонентів бізнес-середовища, доходимо висновку, що економічний зміст підприємницького середовища є складною системою, що утворюється діями (функціями) суб'єктів кількох рівнів.

Нанорівень представляють окремі фізичні особи, як то: підприємці, які володіють бізнесом та управляють ним; безпосередньо власники бізнесу; наймані менеджери та працівники, які формують "техносферу". Їх функціональне призначення полягає у створенні та розповсюдженні "нових комбінацій" — інноваційному розвитку техніко-технологічної, організаційно-економічної та інституційної підсистем суб'єктів мікрорівня — організацій та об'єднань.

Мікрорівень представлений окремими бізнес-одинаціями, а саме: підприємствами; некомерційними організаціями, що взаємодіють із бізнес-структурами; професійними утвореннями, які об'єднують підприємців, працівників у сферах діяльності, пов'язаних з інтересами окремих бізнес-структур. Їх функціональне призначення полягає у: виборі об'єктів підприємницької діяльності; визначенні організаційно-правової форми підприємства, що впливає на його конкурентну позицію; мобілізації власних та залучених ресурсів (матеріальних, фінансових, трудових, інформаційних); формулюванні пропозицій щодо вдосконалення взаємодії бізнес-структур з органами влади, громадськістю тощо.

Мезорівень представлений безпосередньо органами влади регіонального управління та органами місцевого самоврядування. Їх функціональне призначення полягає у: визначенні процедури та встановленні порядку використання матеріальних і фінансових ресурсів регіону у межах своїх повноважень; визначенні перспективних сфер розвитку бізнес-середовища у регіоні та стратегічному плануванні складових такого розвитку; взаємодія з організаціями різного інституційного характеру задля побудови бізнес-середовища, що відповідає інтересам регіону.

Макрорівень представлений органами державної влади, які є регуляторами бізнес-середовища. Органи державної влади формують законодавчу базу, яка регулює підприємницьку діяльність з позицій: "розвитку конкуренції на ринку; посилення конкурентних позицій національного бізнесу на світовому ринку; забезпечення сумлінності діяльності бізнес-структур щодо споживачів; активізації їх інноваційної діяльності у техніко-технологічній, організаційно-економічній та інституційній сферах; підтримки суб'єктів нано та мікрорівнів" [11, с. 57].

Побудова регіонального бізнес-середовища також має здійснюватися з урахуванням того, що регіон є відтворювальною системою, соціальною системою, керованою та керуючою системою.

Збалансованість, пропорційно узгоджений розвиток виробничих сил регіону, відсутність значних внутрішньо-регіональних диспропорцій і здатність регіону здійсню-

вати на своїх кордонах розширене відтворення на базі наявних ресурсів — властивості регіону як відтворювальної системи.

Історичні, національні, культурні особливості території, а також наявність населення з певними традиціями, певним способом життя — властивості регіону як соціальної системи.

Адміністративно-територіальний поділ України передбачає, що органи державного управління визначають стратегічні орієнтири розвитку економіки на макро- та мезорівнях. В умовах самостійності регіонів управлінський вплив, який здійснюється через обласні та районні ланки управління, повинен орієнтуватися на регіональну специфіку, умови господарювання і ресурсні можливості. Іншими словами, знаючи особливості розвитку регіону, можна конкретизувати будь-які управлінські ініціативи організаційно-економічного, інноваційно-інвестиційного, технологічного, технічного, екологічного і соціального характеру [1, с. 37].

Наразі важливого стратегічного значення набуває потреба у розробці та реалізації регіональної соціально-економічної політики нового типу, в основі якої головним критерієм є інноваційна складова. Впровадження інновацій завжди супроводжується ризиком, потребує додаткових ресурсів, зокрема фінансування. Закладаючи вектор інноваційного розвитку регіону, доцільно оцінити його інвестиційну привабливість. Розробка і реалізація регіональних програм, планів, проектів модернізації окремих сегментів економіки, цільове бюджетне фінансування, яке спрямоване на вирішення найбільш актуальних проблем розвитку соціальної та природоохоронної сфери регіону — можуть стати дієвими методами інвестиційного забезпечення сталого розвитку певної території [12, с. 230].

Популяризувати регіональні програми, плани, проекти модернізації окремих сегментів економіки покликані агенції регіонального розвитку, які в Україні постійно розвиваються та різняться між собою тематиками проектів та напрямків підтримки регіонального розвитку, залежно від потреб та пріоритетів своєї області.

Основними функціями агенцій регіонального розвитку є [13]: участь в регіональному стратегуванні та плануванні; підтримка громад своєї області; підтримка бізнесу в регіоні (забезпечення комплексного економічно-соціального розвитку потребує залучення і влади, і приватного сектору. Саме їх спільні зусилля дозволяють перетворити масштабні інфраструктурні проекти на реальність); залучення інвесторів та коштів із європейських фондів, які стають доступними для України внаслідок здобуття статусу кандидата до вступу у ЄС; співпраця з навчальними закладами та науковими установами; робота з молоддю; гуманітарні проекти; підтримка соціальної згуртованості, розвиток ідентичності та культури.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Результативність підприємницької діяльності певної території значною мірою залежить від розвитку

регіонального бізнес-середовища. Бізнес функціонує в умовах, які сформував та продовжує формувати середовище, що представляє сукупність різних суб'єктів та форм зв'язків між ними. Отже, можемо констатувати, що на діяльність підприємницьких структур істотно впливають як елементи бізнес-середовища, так і зв'язки між ними, сформовані у регіоні їх базування.

Рациональне планування регіонального розвитку, інституційна спроможність місцевих органів виконавчої влади, ефективне фінансування потреб регіону є стратегічними цілями для будь-якої території. Узгоджені дії громадян, бізнесу та вдали сприятимуть досягненню зазначених цілей. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на управління інноваційною діяльністю, оскільки саме інноваційний потенціал є підґрунтям досягнення стратегічних цілей регіону.

Література:

1. Зверяков М. І., Кухарська Н. О., Клевцевич Н. А., Шарап О. С. Стратегування регіонального розвитку: теорія, методологія, концепція: монографія. Одеса: Атлант BOI COIU, 2019. 241 с.
2. Манн Р. В., Огородніков В. Ю. Теоретичні засади стратегічного управління регіональним розвитком: сутність та етапи реалізації. Економіка та суспільство. 2023. № 50. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-88> (дата звернення 20.11.2024)
3. Семигуліна І. Б., Ярошенко І. В., Дороніна М. С. Аналіз теоретико-методичних підходів до визначення та подолання регіональних проблем у системі публічного управління регіонами в Україні. Бізнес Інформ. 2022. № 2. С. 59—67.
4. Набока Ю. В. Бізнес-середовище: характеристика, структура, розвиток, діагностика. Економічний простір. 2018. № 138. С. 192—200.
5. Лагодієнко В. В., Попкова С. О., Березовська Л. В. Фактори впливу на формування внутрішнього підприємницького середовища регіону. Причорноморські економічні студії. Розділ 4 "Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка". 2022. № 77. С. 117—122.
6. Фінагіна О. В., Бітюк І. М., Буряк Є. В. Передумови, принципи та інструменти реалізації регіональної політики: досвід ЄС. Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. 2020. № 57. С. 5—17.
7. Третяк В. П., Чень Ю. Науково-теоретичні основи формування бізнес-середовища територій. Бізнес Інформ. 2022. № 4. С. 83—89.
8. Денисенко М. П., Юринєць З. В., Байда Б. Ф., Левченко О. М. Розвиток підприємництва в умовах змін: стратегії та нові можливості. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 21. С. 12—16.
9. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року. Постанова КМУ № 179 від 03.03.2021 (в редакції від 04.05.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення 20.11.2024).
10. Чуріканова О. Ю. Актуальні засади управління регіональним розвитком і формування регіональної політики. Бізнес Інформ. 2020. № 12. С. 128—133.

11. Понедільчук Т., Приходько Т. Теоретичні підходи до формування середовища розвитку підприємництва. Економічний дискурс. 2022. Випуск 3—4. С. 50—60.

12. Лакас В. В. Інвестиційне забезпечення сталого розвитку регіону: інституційний та децентралізаційний вимір. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 16. С. 226—231.

13. Про засади державної регіональної політики. Закон України від 05.02.2015 №156-VIII (в редакції від 27.06.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text> (дата звернення 30.11.2024).

References:

1. Zvieriakov, M. I., Kukharska, N. O., Klevtsevykh, N. A. and Sharah, O. S. (2019), *Stratehuvannia rehionalnoho rozvytku: teoriia, metodolohiia, kontseptsiiia* [Regional development strategy: theory, methodology, concept], Atlant VOI SOIU, Odesa, Ukraine.

2. Mann, R. V. and Ohorodnikov, V. Yu. (2023), "Theoretical basis of strategic management of regional development: essence and stages of implementation", *Ekonomika ta suspilstvo*, [Online], vol. 50, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal> (Accessed 20 November 2024).

3. Semyhulina, I. B., Yaroshenko, I. V. and Doronina, M. S. (2022), "Analyzing the Theoretical-Methodological Approaches to Identifying and Overcoming Regional Problems in the System of Public Administration of Regions in Ukraine", *Business Inform*, vol. 2, pp. 59—67.

4. Naboka, Yu. V. (2018), "Business environment: characteristics, structure, development, diagnostics", *Economic scope*, vol. 138, pp. 192—200.

5. Lagodiienko, V. V., Popkova, S. O. and Berezovska, L. V. (2022), "Factors influencing the formation of the internal business environment of the region", *Black sea economic studies*, vol. 77, pp. 117—122.

6. Finagina, O. V., Bitiuk, I. M. and Buryak Ye. V. (2020), "Prerequisites, principles and instruments for implementation of regional policy: EU experience", *Proceedings of Scientific Works of Cherkasy State Technological University. Series Economic Sciences*, vol. 57, pp. 5—17.

7. Tretiak, V. P. and Chen, Y. (2022), "The Scientific and Theoretical Foundations of Formation of Business Environment of Territories", *Business Inform*, vol. 4, pp. 83—89.

8. Denysenko, M. P., Yurynets, Z. V., Baida, B. F. and Levchenko, O. M. (2024), "Entrepreneurship development in the conditions of change: strategies and new opportunities", *Investments: practice and experience*, vol. 21, pp. 12—16.

9. Cabinet of Ministers of Ukraine (2021), Resolution "On approval of the National Economic Strategy for the period up to 2030", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text> (Accessed 20 November 2024).

10. Churikanova, O. Yu. (2020), "The Current Principles of Regional Development Management and Regional Policy Formation", *Business Inform*, vol. 12, pp. 128—133.

11. Ponedilchuk, T. and Prykhodko, T. (2022), "Theoretical approaches to the formation of environment for entrepreneurship development", *The economic discourse*, vol. 3—4, pp. 50—60.

12. Lakas, V. (2024), "Investment support for sustainable region's development: institutional and decentralization dimensions", *Investments: practice and experience*, vol. 16, pp. 226—231.

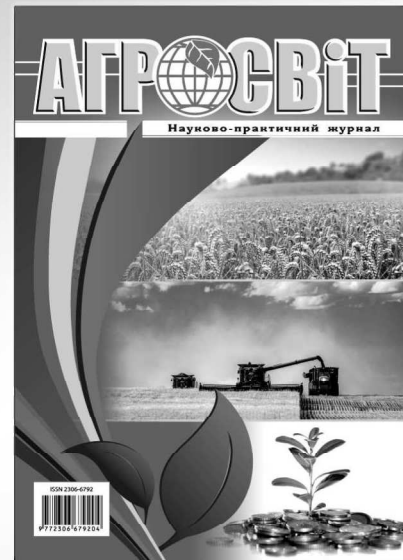
13. Verkhovna Rada of Ukraine (2015), The Law of Ukraine "On the principles of state regional policy", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text> (Accessed 20 November 2024).

Стаття надійшла до редакції 21.11.2024 р.

АГРОСВІТ

<https://nauka.com.ua>

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

**Журнал включено до переліку
наукових фахових видань України
з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)**

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292